

سخنرانی نوروزی خامنه‌ای در دوران ویروس کرونا

به قلم عمر کرمی (/fa/experts/mr-krmy-0/)

۲۳ مارس ۲۰۲۰

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/khameneis-nowruz-speech-time-coronavirus
العربية (/policy-analysis/khtab-khamnyy-fy-yd-alnwrwz-fy-sr-fyrws-kwrwna/)

درباره نویسنده

عمر کرمی (/fa/experts/mr-krmy-0/)

عمر کرمی مدیر ضداطلاعات در شرکت امنیت سایبری سیکس‌گیل (Sixgill) در اسرائیل است. او پیش از این پژوهشگر مهمان در انستیتو واشنگتن بوده است و نیز مدیریت کارهای پژوهشی و تحلیلی نیروهای دفاعی اسرائیل در حوزه خاورمیانه را بر عهده داشته است.

تحلیل کوتاه

سخنان خامنه‌ای بر الهام بخشیدن به ملت برای استقامت در برابر بحران متمرکز بود و اعتماد به کمک‌های ایالات متحده را هم رد می‌کرد. هرچند به ذکر مباحث همیشگی خود در حوزه سیاست خارجی وارد نشد.

علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی ایران هر ساله در اولین روز از سال نو ایرانی سخنرانی می‌کند. این سخنرانی نوروزی که به طور معمول در برابر توده زائران در شهر مقدس مشهد برگزار می‌شود به آزمون‌های سنجش افکار او در مورد سیاست خارجی و امور داخلی تبدیل شده است.

اما امسال با توجه به شیوع ویروس کرونا در کشور (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/the-coronavirus-in-iran-part-1-clerical-factors>) این سخنرانی به جای آنکه نشانه سرور باشد تا حدی گرفته و ناگوار بود. خامنه‌ای به جای مخاطب قرار دادن انبوه جمعیت در حرم امام رضا اظهارات خود را از طریق تلویزیون در یک اتاق خلوت و بدون مخاطب زنده (احتمالاً از تهران جایی که دفتر و محل اقامت وی قرار دارد) بیان می‌کرد. این سخنرانی همچنین در روز ۲۳ مارس یک روز دیرتر از حد معمول و به مناسبت عید مبعث سالروز بعثت پیامبر اسلام برگزار شد. این کار احتمالاً تلاش دیگری از سوی رژیم برای کم‌اهمیت جلوه دادن عید غیراسلامی نوروز بود.

مهم‌تر از آن بر خلاف سخنرانی‌های گذشته که بر مشکلات ایران با غرب تأکید داشت و پیشرفت اقتصادی کشور را علی‌رغم تحریم‌های ایالات متحده تجلیل می‌کرد و به مواردی از این قبیل می‌پرداخت امسال بر همه‌گیری ویروس کرونا تمرکز داشت بدون اشاره به موضوعات سیاست خارجی مثل برنامه هسته‌ای تحولات عراق و سوریه یا مقاومت در برابر اسرائیل (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/the-campaign-between-wars-how-israel-rethought-its-strategy-to-counter-iran>). سخنان خامنه‌ای در تلاش برای تقویت روحیه مردم و منع آنها از پذیرش پیشنهادها مکرر کمک از طرف آمریکا صراحت داشت. حرف او این بود که فقط می‌توان به خدا و توسعه خودکفایی ملت اتکا کرد.

یک کشتی در آب‌های طوفانی

رهبر جمهوری اسلامی در آستانه نوروز معمولاً وقایع سال گذشته را مختصراً جمع‌بندی می‌کند تا پیام اصلی خود را ارائه کند. در گذشته پیام این سخنرانی‌ها بر موفقیت‌های ایران و استقامت آن در مواجهه با فشارها و سختی‌ها تمرکز داشته است.

اما لحن خامنه‌ای این بار متفاوت بود و او خاطرنشان کرد که سال گذشته یک سال «پرتلاطم» بود «که با سیل آغاز شد با کرونا تمام شد». در واقع چالش‌های ایران بسیار بود: سیل سراسری در سال ۲۰۱۹ تقریباً در همه استان‌ها رخ داد و به کشته شدن ده‌ها نفر و خسارت‌های میلیارد دلاری انجامید فشارهای اقتصادی آمریکا بر رژیم افزایش یافت از جمله وارد کردن سپاه پاسداران و خود خامنه‌ای در فهرست تروریست‌ها اعتراضات گسترده مردمی (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/khameneis-domestic-and-foreign-response-options-to-the-protests>) به دنبال افزایش قیمت بنزین و اعتراض عمومی به خاطر پنهانکاری سپاه و جلوگیری از انتشار خبر ساقط شدن هواپیمای مسافربری اوکراینی این دو رخداد اخیر رژیم را برانگیخت تا صدها نفر از معترضان را بگردد و خدمات اینترنتی را قطع کند از اینها گذشته تهران در سال پیش برجسته‌ترین عامل خود (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/the-irgc-post-soleimani-political-and-security-implications-at-home-and-abroad>) را برای مداخلات و نفوذ منطقه‌ای یعنی قاسم سلیمانی فرمانده نیروی قدس از دست داد علاوه بر پیام نروزی دفتر خامنه‌ای پوستری منتشر کرده با این مضمون: ایران یک کشتی است که در دریای طوفانی برای رسیدن به ساحل در حال تقلا است خامنه‌ای گفته است «ناخدای» این کشتی «امام زمان» است که ملت را به ساحل نجات هدایت می‌کند و حامی مردم خود برای غلبه بر بحران است

صبر و مقاومت

گرچه سخنرانی نروزی خامنه‌ای بر یک خط فکری همیشگی تأکید داشت - یعنی اینکه صبر برای غلبه بر سختی‌ها مهم است - اما روشن می‌ساخت که ایران نباید دست روی دست بگذارد و منتظر وقوع حوادث باشد بلکه باید بايستد در مقابل دشمن مقاومت کند و راه خود را در این مسیر اصلاح کند او با تکیه بر این منطق توضیح داد که دست کمک دراز کردن به سوی واشنگتن برای مهار ویروس کرونا مناسب نیست در پاسخ به اظهار تمایل دولت ترامپ برای ارسال دارو به ایران جهت مبارزه با این بیماری همه‌گیر خامنه‌ای توانایی واشنگتن برای کمک حتی در صورت جدیت را زیر سؤال برد: «خودشان دارند صریحاً می‌گویند که دچار کمبودهای پزشکی [وحشت‌آوری هستند، اگر چیزی دارید و دست‌تان باز است صرف خودتان بکنید.» وی سپس نظریه‌های پوچ توطئه راجع به جنگ بیولوژیک/ژنتیک ایالات متحده علیه ایران را مطرح ساخت و به شنوندگان خود هشدار داد که هر دارویی که از طرف واشنگتن ارسال شود قابل اعتماد نیست زیرا ممکن است ویروس را بیشتر گسترش دهد یا باعث ماندگاری آن شود

خامنه‌ای از ملت خواست به جای کمک‌های خارجی به توانایی‌های عظیم کشور خود اتکا کنند به مردم یادآوری کرد که دستورالعمل‌های سختگیرانه مانند لغو همه مجالس مذهبی را هم رعایت کنند و خاطرنشان ساخت که این اقدامات بی‌سابقه اما «اجتناب‌ناپذیر» است گذشته از انعکاس این نظرات در پیام نروزی او بخش زیادی از آن را هم خامنه‌ای صرف ستایش از همبستگی ملت و تجلیل از کادر پزشکی ایران کرد آنها را «جهادی» خواند و خاطرنشان کرد کسانی که جان خود را از دست داده‌اند به «درجه رفیع مرگ و شهادت در راه خدا رسیده‌اند». به همین ترتیب دفتر او در اوایل ماه جاری پوستری را منتشر کرد که در آن کادر پزشکی که در حال مبارزه با این بیماری همه‌گیر هستند با سربازانی که در جنگ ایران و عراق با جنگ بیوشیمیایی روبه‌رو بودند مقایسه شده‌اند

جهش تولید

هر وقت خامنه‌ای در مورد سختی‌ها صحبت می‌کند معمولاً به مخاطبان خود توصیه می‌کند چالش را به فرصت تبدیل کنند پیام‌های نروزی وی از این مسیر پیروی کرده‌اند و تأکید می‌کنند که یک ملت با غلبه بر مشکلات قدرتمند می‌شود نه از طریق «راحت‌طلبی و رفاه‌طلبی محض». بر اساس جهان‌بینی او قدرت فقط در نمایش قدرت نظامی ملت نیست بلکه ترکیبی از رشد اقتصادی ثبات اجتماعی انسجام سیاسی پیشرفت علمی و ایدئولوژی است

خامنه‌ای برای تقویت تلاش ایران برای کسب چنین قدرتی قانون فعالیت هر ساله را با شعار آن سال در ایام نوروز تعیین می‌کند تعجب‌آور نیست که تقریباً همه شعارهای دهه گذشته مربوط به «اقتصاد مقاومتی» در مقابل تحریم‌ها بوده است سال گذشته سال «رونق تولید» بود و بنا به گفته خامنه‌ای این تلاش باعث افزایش توانایی‌ها و خروجی‌های تولید کشور شد او همچنین یادآوری کرد که این افزایش در تولید کمتر از یک‌دهم میزان مورد نیاز کشور است و از این رو تأثیر عمده‌ای بر زندگی بیشتر شهروندان نداشت بر این اساس وی گفت قانون تلاش‌های امسال برای «جهش تولید» خواهد بود و به مقامات دستور داد اطمینان حاصل کنند که این امر «تغییر محسوس» در زندگی مردم ایجاد می‌کند وی پس از اذعان به اینکه تحریم‌های شدید «خسارت‌هایی» را به کشور وارد کرده است گفت که همین تحریم‌ها نیز باعث شده‌اند که ایران درباره اتکا به منابع داخلی خود فکر کند او سپس قول داد که اگر تولید به جلو

حرکت کند بازار داخلی ایران به مشکلات اقتصادی پایان می‌دهد و به افزایش خودکفایی کشور منجر می‌شود. این اظهارات با توجه به وضع موجود تهران تعجب‌آور نیست. خامنه‌ای بدون شک می‌داند که پس از رفع بحران همه‌گیر کرونا رژیم هنوز هم باید در شرایطی با اقتصاد شکست‌خورده (**tight-enough**) انطباق پیدا کند که حمایت‌های مردمی به کمترین سطح رسیده است.

**عمر کریمی هموند میهمان پیشین در انستیتو واشنگتن پیش از این مدیریت تلاش‌های تحلیلی و تحقیقاتی نیروهای دفاعی اسرائیل را در مورد خاورمیانه بر عهده داشته است.* ❖

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

فوریه ۲۰۲۲ ۱۱

Farzin Nadimi

(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology)

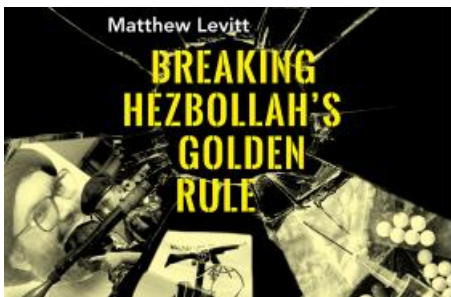
BRIEF ANALYSIS

Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

فوریه ۲۰۲۲ ۱۱

Simon Henderson

(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

فوریه ۲۰۲۲

Matthew Levitt

(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule)

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/dmkrazy-w-aslah/\) دمکراسی و اصلاح](#)

[\(fa/policy-analysis/rb-w-aslam-syasy/\) عرب و اسلام سیاسی](#)

[\(fa/policy-analysis/anrzh-y-w-aqtsad/\) انرژی و اقتصاد](#)

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/ayran/\) ایران](#)